

Persbericht

Datum: 31-05-2019

Betreft: Persbericht: Vlaamse overheid werkt aan oplossing voor knijten

Vlaamse overheid werkt aan oplossing voor knijten

De afgelopen weken werden opnieuw knijten gespot in de omgeving van Schellebelle (Wichelen). Vorige zomer kreeg de regio te maken met een knijtenplaag. Als eigenaar van de gebieden van het project Kalkense Meersen wil de Vlaamse overheid er samen met de gemeente Wichelen alles aan doen om dat scenario dit jaar te vermijden. We nemen nu al concrete maatregelen, en doen ook onderzoek naar een duurzame oplossing op lange termijn.

Het project [Kalkense Meersen](#) beschermt de omgeving van Berlare, Laarne, Wetteren en Wichelen beter tegen overstromingen en ontwikkelt er zeldzame en prachtige riviernatuur. Vorige zomer konden omwonenden van Schellebelle iets minder genieten van die natuur door de knijten. Dit jaar willen we vermijden dat er zich opnieuw overlast voordoet. Er zijn echter heel wat uitdagingen verbonden aan het verminderen van de overlast die knijten veroorzaken. Er is meer onderzoek nodig om uit te klaren wat nu echt helpt en wat niet. Intussen testen we wel maatregelen uit die op korte termijn genomen kunnen worden.

Voorgeschiedenis

Het is zeker niet uitzonderlijk dat knijten opduiken langs de Schelde. Ook in het verleden hadden omwonenden van de Schelde regelmatig te maken met deze venijnige steekbeestjes. Knijten zijn van nature aanwezig langs de Schelde, en hun aanwezigheid hoeft ook niet noodzakelijk een probleem te zijn. Dat wordt het pas als de knijten zich vlakbij woongebied bevinden. Of de knijten zich ontwikkelen, heeft te maken met omstandigheden in hun omgeving, zoals de temperatuur, de vochtigheid en de wind.

Wat heeft een knijt nodig?

Iedereen herinnert zich nog de hitte- en droogtegolf van afgelopen zomer. De aanhoudende warmte leidde ertoe dat de knijten zich in grote getale en met aanzienlijke snelheid konden voortplanten. Wat heeft een knijt daarvoor nodig? Slikken die regelmatig overstromen, vers slib dus, én een aanhoudende warmte. Als slikken voldoende droog komen te staan, of volledig onder water staan, zijn ze niet meer interessant voor knijten. Vorige zomer zorgden ideale kweekplaatsen in combinatie met de toen overheersende oostenwind ervoor dat de knijten talrijker dan anders aanwezig waren in Schellebelle.

Welke maatregelen nemen we?

Het aanpakken van het knijtenprobleem vereist gebiedsspecifiek maatwerk. Vorig jaar ondervonden we al dat het sluiten van de inwateringsluis in het overstromingsgebied Bergenmeersen niet hielp. Daarom zetten we in dit gebied nu in op bijkomende vernatting, zodat de kweekplaatsen voor knijten letterlijk verdrinken. Dat kan gemakkelijk door het bijstellen van de in-en uitwateringsluis in het gebied.

In het ontpolderde gebied Wijmeers, waar de knijten vorig jaar talrijker dan voordien aanwezig waren, graven we nog voor de zomer een bijkomende vloedgeul. Die vloedgeul heeft twee doelen. Enerzijds zorgt ze voor meer ruimte voor de rivier, zodat de kracht van de getijdenwerking in de rivier afneemt. Anderzijds garandeert ze een betere uitstroom van het water in de ontpoldering zelf, waardoor het leefgebied van de knijten verkleint. De waterdoorstroming spoelt slib en voedingsstoffen weg en gaat zo de ontwikkeling van knijten tegen.

Intussen wordt door het Agentschap voor Natuur en Bos onderzocht wat de meest efficiënte en duurzame oplossing is om knijten te bestrijden. Daarnaast is de Universiteit Antwerpen begin mei gestart met een staalnames op het terrein om de knijtenproblematiek te onderzoeken.

Van voorbijgaande aard

Knijten ontwikkelen zich in verse slikken, die regelmatig overstromen. Die omstandigheden doen zich vooral voor in de beginfase van de ontwikkeling van een ontpoldering (zoals Wijmeers) of een gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij (zoals Bergenmeersen). Na enkele jaren evolueren de meeste slikken in getijdengebieden tot schorren en zal zich wilgenvloedbos en riet ontwikkelen. Een keer die er zullen zijn, zal de kans op overlast vermoedelijk sterk verminderen.

Ook langs de Schelde tussen Gentbrugge en Destelbergen heeft de omgeving regelmatig te kampen met knijten. De toekomstige ingrepen in het kader van het project [Scheldemeander Gent-Wetteren](#) moeten er voor zorgen dat ook daar het probleem ingeperkt wordt. Daarvoor zullen we inzichten die we in de Kalkense Meersen opdoen meenemen.

Voor meer informatie:

De Vlaamse Waterweg nv Afdeling Zeeschelde-Zeekanaal

Sarah Verhaegen
T 03 224 67 38 M 0498 81 91 74
Anna Bijnsgebouw
Lange Kievitstraat 111-113, bus 44
2018 Antwerpen
www.sigmaplan.be

Natuur en Bos van de Vlaamse overheid

Evelien de Munter
T 09 265 46 37 M 0493 24 75 68
Vlaams Administratief Centrum (VAC)
Virginie Lovelinggebouw
Koningin Maria Hendrikaplein 70/73
9000 Gent
www.natuurenbos.be

De Vlaamse Waterweg nv beheert de waterwegen in Vlaanderen

Als **Vlaams overheidsagentschap** investeert De Vlaamse Waterweg nv in een duurzaam en dynamisch beheer van de bevaarbare waterwegen in het werkingsgebied van de vennootschap, inclusief de erlangs gelegen terreinen. Drie kerntaken stellen we hierbij voorop: de toename van transport via het water, beveiliging tegen overstromingen en bescherming van het milieu, en tot slot de versterking van het multifunctionele karakter van de waterweg, met aandacht voor recreatie, natuurbeleving en wonen langs het water. De Vlaamse Waterweg nv beschouwt zijn missie als een belangrijk maatschappelijk project en voert een modern, vernieuwend en toekomstgericht beleid met als inzet een **mobieler, veiliger** en **groener** Vlaanderen.

Natuur en Bos van de Vlaamse overheid, eveneens een Vlaams overheidsagentschap, werkt aan het behoud, de bescherming en de ontwikkeling van natuurgebieden, bossen en parken. Door samenwerking met verschillende partners wordt een groter draagvlak voor natuur gecreëerd. De deur staat open voor iedereen: van een grote multinational die bomen wil planten tot een lokale jeugdbeweging die in een stukje natuur wil kamperen. Natuur en Bos is de grootste groenbezitter in Vlaanderen. In totaal beheert natuur en Bos 74.000 hectare bos en natuurgebied, waarvan 42.300 hectare aan Natuur en Bos toebehoort. Natuur en Bos staat dus duidelijk met zijn twee 'botten' op het terrein. Die terreinkennis en ervaring vormen belangrijke pijlers om het beleid te helpen voorbereiden.